

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinnu un nowehleschanu.

Nr. 8. Zettortdeenâ tammî 23schâ Bewrar 1822.

Telgawâ, tammî 23schâ Bewrar.

Mums no Widsemnes weena jauka dseesmina
tappe atsuhita, ko fanneem mihiem lassitajeem,
schè arri dohdam, wehledami, ka winneem tik
labbi patistu, kà mums pascheem patihk.

Singu - stahsti no brihnum garra un bes-
kauniga Gohliata un no masa tizziga
Dahwida.

1.

Aplom beskaunigs leelmuttis
Bij' garris Gohliats,
Itt raihus swahrkus apwilzis
Bij' — arri gresns taspatz,
Tam zeppure ar kuschlischeem
Un wiss', kà wajag augstmanneem.

2.

Breesmiga winna uhfa bij',
Ka bail' pastattitees,
No pascha Wella muhshigi
Tu tà ne isbihfees,
Sohbins tam bij tik garsch un platz,
Ne tizzefeet — kà garris pats.

3.

Un kauli tam, kà ehrselam,
Brihnum beskaunigs waig,
Baljs bij, kà bullim negantum,
Bet galwâ bij ween twaik,
Ukmesdams suukli, lahd un spiht,
Gribb wisseem gallu padarriht.

4.

To mutt' atplehtis, leelijahs
Us behrneem Israël:
Kursch ar man kautees usnemmahs? —
Woi irr tahds zilweks wehl? —
Nahz negehli, reds sohbinau
Ka zeppeti tew' usburfchu.

5.

Patlabban nahk, wehl jauns un mas,
Bes drebbyu glithuma,
Weens gannoyuitis, tam ne kas,
Kà svehta tizriba,
Linga un ganna rihsitie
Un akminimi, tarbité,

6.

Tas us to garru runna tà:
„Tu esji gan brangs wihrs,
„Lew irr, kas karram wajaga,
„Es no ta tulsch un tihrs,
„Bet Deewa wahrdâ atnahku
„Un tew' ar to gan pahrspehschu.“

7.

To fazijis, tas issweede
No lingas akminiz;
Tas garram eeskrein dennine
A — uh! — svehrs, pakritti!
Dahwids ar winna sohbinau,
Tam trakkam nozehrt galwu nu.

8.

Pee branga lepna mahzees schè:
Ka leela mutte: — neeks,
Ne brangâ kuschku - zeppure,
Bet firdi dsihwo spehks.
Un no fcha masa pamahzees:
Ja Deews ar tewim, ne bihees. —
(no Ikschilles Mahzitaja sarakstu.)

No Leischu dseefma hm.

Ittin dsilli Leischu seminê wehl retti dsird lohti
wezzas Leischu dseefmas, ko dainas fauz, mehs
trihs tahdas wezzas dainas effam dabbujuschi,
un kad schinni lappâ jau no dseesmahm effam
eesahkuschi runnah, tad lai ir weena Leischu
aina jums schè tohp dohta. — Bruhte sawu
bruhtganu bij pawaddijusi un kad Mahte par to
waiza, tad kaunedamees gribb slept.

D a i n a.

Rihtu rihtos agrumâ,
Saulitei uslezzoht,
Mahte sehsch pee lohdsind,
Sawu meitia waizoht:
Klausées, labprahrt sinnatu,
Kur tu wasajusees?
To us tarwu wainaku
Migla uskrittuſi.

„Nichtu rihtos, agrumā,
„Es pee akkas biju,
„Tur, ware buht ta miglite
„Wainakam uškritte. —

Tas naw teesa, meitina,
Tee irr neeku wahrdi;
Tu gan sawu puistiti
Pawaddij' par leiju? —

„Mihla mahte, teesa irr,
„Tawi wahrdi taisni,
„Es ar sawu puistiti
„Runnaju par leiju. —

Tee naw ne kahdi muklee laudis, tee Leischī,
ka dash sawā nesumashanā bij dohmajis. —
Schi dseesmina leitischi dauds finukkaka, ne ka
schinni muhsu pahrtulkošanā. —

No Dohbeles.

Kreies = Muischā, isgahjuschā ruddeni,
Muischaskungs diwi finukkas strihpainus kakkis-
chus no Zelgawas pahrnesse mahjās. Tee
jauni kakkischī peeglauidamees pee kunnas, kas
Muischā irr, sahk sihst, un ta funna tohs peenem
labprahf kuzzeau weetā, un usaudsina ka ihstus
behrnis. Taggad abbi kakkī leeli tappuschi,
ar sawit pamahti leelā draudisibā dīshwo. Kun-
na tohs parleekam mihsodama, ne ehd ja kakkī
nom flaktu, aplaifa tohs allashin un, ja pelles-
mekledami, us behnian kahp, tad stahw appatschā
smilgstedama un waidedama. — Tas nu sun-
nams sawadi, ka nesaprattigu raddibu peedsem-
dinata eenaidiba no mihestibas un pateizibas
tohp uswarreta, un daschi nemihligi un nepatei-
zigi zilweki tē gan labbu mahzibū warretu nem-
tees, jo zittadi winneem paliktu tas kauns un ne-
saprattigahm raddibahm tas mihestibas gohds.

No Wentespils aprinkā.

No wisseem gaddeem, kas kamehr dīshwojam
aisgahjuchi, irr un paleek tas aissgahjis gads,
un schi gadda esfahkums, ta sawada gaifa dehl,
wehrā leekams un muhscham peemimams gads;
hahds tas laiks bijis, to man newaijag isteift,
jo par wissur Kursemni gandrihs weenads bijis.
Mehs dīrdam, ka zittur labs, weetahm boggats
gads bijis, bet pee mums, es runnaju no Wen-

tespils stuhra, rihjās ne kahdu rasnu ne bija.
Ta svehtiba, ko parvassaras jaukums eefohlīja,
gohdigeem semmes kohpejeem ne tappe dohta
plairjamā laikā, ta ka dauds laudis jau preefsch
seemas svehtkeem maiši nofirke, jeb no maga-
sinchm us atdohschani isnehme. Schi seima
firdi arri ne eepreeze, sneega weetā leetus, un
preefsch laika parvassara rahdahs. Tahds laiks
apgruhtina teem laudim farwus darbus, tee nab-
bagi paleek bes filtuma, un fur uhdens plawās,
tur lohpini bes feena stahw. — Par to ne grib-
bam sehrotees un waideht, bet eekich behrnisch-
figas ustizzibas, no muhsu mihsa stipra Lehwa,
wissas dīshwibas notikshanas, kas muhsu waitā
ne stahw, pretti nemt, simadami ka Deewa
dohmas ne irr muhsu dohmas, un ka Wissch
wiss ko darridains, labbi darra.

Tizzibas spēħfs.

Wezs tehws, Pehters wahrdā, no mahjahm
meschā gahjis, salaffija fausus sarrus, ko wehjch
jau fenn bija nolausjis un kas nabbageem bij
brīhw nemt, un tohs nastā fahjisis nesdamē
nesse us mahjahm. Us zettu fahapte winnu
mescha-fargs, kas winnu ar babrgeem wahr-
deem usrunnaja, to gohdigu Pehteri ka sagli
isfunnidams. — Es ne esmu saglis, tas tohti
apbehdinahs wihrs fazzija, tu redsi, ka ne
weens saltsch kohku gabbalinsch starp scheem sar-
reem newaid. Bet mescha-fargs, zeets un ne-
schehligs zilwels buhdams, draudeja Pehteri
pee Meschafunga ka sagli apsuhdeht, un speede
to nabbagu, sawu nasti atpakkus us meschu nest.
Pehteris mescha-fargam paklausa, un rauda-
dams, us Debvesim, no kurren tam nabbagam
paligs un schehlastiba nahf, fəttidamees, aiseet
us mahjahm pee sareem behrneem. Pawassa-
rā, kad faule un filtigs leetus to ledlu no uppehm
isdsinne, un led dus gabbali pilnā straumē gahje,
mescha-farga weenigais dehls, jau labs puika
buhdams, frehje us tiltu, kas ne zik tahlu no
mescha-farga mahjahm, fəttidamees ka led dus
gabbali pee tilta fadraggahs un appatschā zaur-
lauschahs. Bet eekam to dohmaja tilts, ka
stabbi no led dus jau fenn fa-ehsti, preefsch
uppē gahschahs eefschā, un tas sehus, kas wezzu
lauschu peemahzischanu ne bija kaufijis, uhdenti p-

frisdams, sakampe par laimi lebbus gabbalu, pee ka peeturrejabs. — Tehws, brehfdams, mattus pluhfdams, rohkas laufdams, no bailehm pahremts, ar zitteem mahju laudim us kraftu stahweja, bet ne weens ne usdrikssteja to puisi glahbt. — Wezs Pehteris ween, patlabban atnahfdams, farou dsihwibū ne taupidams, eekahp laiwē, un wissu spehku fanedams sahk zihfletees ar to schnahdamu uhdeni, palaudamees us Deeru, ka Tas winna labbu darbu svehtih. Un tā notifke! Pehz leelahm mohkahn wintsch tappe klah, eenehme to puiscru pagallam nosänguschu farwa laiwē, peebrauze pee massas, fur tehws stahweja un eedeme tam to behrnu rohkas. Tas tehws ne sumaja no preeka bet wissuvairak no kauna un firds pahrmeschanas — jo winnam ta prett Pehteri padarrita netaisniba prahkt schahwahs — krounahk, ko darriht. — Pehzaki, itt apfamahts un ar assarahn fazziha: „Pehteri! woi tu tā „atreebees prett tauw eenaidneku?“ Wezzais atbildeja: „Mans Pestitais manni mahzijis; „peedohdi taweeem eenaidnekeem un darri teem labbu. Woi tad Tam ne buhs kluaficht!“ — Ur scheem wahrdeem Pehters aissgahje. Kā saldi Pehterim pehz to darbu tas meedinsch gan buhs bijis! — Draugs! Eij nu darri tapatt arridsan. —

At b i l d e f c h a n a .

Mehs tam Sandawes grahamatu-neessejam Krebsberg un tam Nukke Mikkeliun, kas grahamatu pee muns rakstijuschi, luhgdamu lai tahs. Arwises zittadi rakstam, sħe atbildam, ka mehs to nemas par taunu ne nemmam, ka winni muns sawas dohmas par scho leetu isteikuschi. — Kas winneem ne patihk, tas-atkal zitteem lassatajeem gauschi patihk, jo zitti luhguschi, lai jelle wairak stahstu Arwises eerakstam, un mehs paschi arri dohmajam, ka labba stahsta, ka schinni paschā, no tizzibas spehka, wairak mahzibū preefsch firds un galwas eekschā, ne kā eeksch wissahm tāhm summahm, ko mehs schinni mehneschā no Wahzsemmes effam dabbujuschi. — Ta mihfla tannī 2trā lappinā ne mas narv pehz isjohkofchanas eelika, un ja tee grahamatas rakstaji to bes muhsu isteikschanas 3schā lappā, i pattei paschi usminnesuschi, tad ar taifnibu-

warr fazziht, ka winneem labba galwa un fammigs prahts. — Mehs pawissam schihs Arwises ne rakstam par laika kawekli, bet par Latweeschu lauschu prahta zillaschanu un firds labboschanu. Kam ne patihk lai ne turra un ne lassa. —

Watson un Steffenhagen.

Leefas fluddin a schanas.

Ta eeksch Jaun-Zelgawas aprigli, tannī Nersta un Ascherada Kirspohle buhdama Lindes draudses-teesa, us ussaufschanan no tahs Lindes draudses magasina- un naudas-lahdes waldischanas, un pee makfu nespelzibū ta parradneka pascha, pehz to 489. tahs semneektiikkumu grahamatas, to konfurje, par wissu tam zittfahrtigi faimneekam, taggad pa kalpu buhdamam Kalnasemneet Anse un winna feewas Greete peederrigu mantas buhschanu nospreedusi; tadehl wissi parradaderveji, kam tikkai pateesigi parradu prassischanas irraidas, pee pasaudefchanas faras teefas-buhfchanas, us to virmo un pehdigaju terminu, to 15tu April schinni gadda pee schihs teefas tohp kohpā aizinati, sawus parradus kahdi buhdami warredami isteikt, un kas schinni noliktā laika ne rohnahs, tas wairs ne tohp pee teikschanas peenemts. Lindes-Muischā, tannī 2trā Werlar 1822.

(S. W.) Rugga Mattis, Pagasta-Wezzakais.

(Mr. I.3.)

M. Wannag,

draudses-teefas skrihwers.

I s d a h w a f c h a n a .

Leelajā-Struttelē jaunas Pils Kirspohle us nahfoscheem Jahneem 1822 simts un divideemits slauzamas gohwis us arrenti irr dabbujimas. Tannī paschā Muischā warr arri dimi frohgus ar seimmi jeb bes semmes us nohmu dabbuht. Kas labbas grahamatas warr parahdih un kas peenahfamu galvoschanu par riktiq arrentesmaksafchanu warr nodoht, lai teizahs Skurstim-Muischā pee Kapteina Franka Kunga jeb Leelajas-Struttelē-Muischā. (1)

Krohna Billes-Muischā, 16 werstes no Zelgawas, us nahfoscheem Jahneem 1822, vulku ittin labbu slauzamu gohwiju warr us arrenti

dabbuht, bet sunnams ar peenahkamu galwo-
schalu par ristigu nohmas naudas nomaksa-
schalu. Pee Muischā-Waldischanu par to
jateizahs. (2)

Deenestu lauschu mēle schanas.

Granduppes-Muischā Kuldigas aprinkī labba
Waggares irr waijaga; taisns un gohdigs wihrs,
kas to Waggares ammatu labbi proht, lai tur
teizahs. Tanni paschā Muischā arri labbu
ittin swarrigu un dihdsigu sehlas ausu warr
dabbuht, 70 Sudr. Kap. puhrā. (1)

Tas Daktra Kungs Otto, Dohbelē, gribb
labprahf kahdu puiss no 17 lihds 20 gaddeem par
kutscheri peenemt; bet labbu gohdigu zilweku
kas proht ohreht un firgus labbi kohpt. Tahds
warr ifdeenās scho kutschera deenestu dabbuht,
ja pee ta peemineta Daktra Kunga par to
peeteiktohs. (1)

Dohbeles grahmatai Pastes Kungs Stengel,
gribb labprahf weenu wezzu seewinu, kain rah-

ma un faderriga firds, par behrna auftu dab-
buht. Tanni Pastes-nammā ittin flahtu pee tilts
Dohbelē par to jateizahs. (1)

* * *

Suschu-Muischā, jaunas Pils Kirspohle, us
nahkoscheem Jahneem pawaru, kam now see-
was, gribb peenemt, bet tahdam waijaga ar
peenahkamahm grahmatahm parahdiht, ka sawu
ammatu labbi proht. Pee pastes surgeem Uppes-
Muischā, Stalmeistera un diwi Pastillionu irr
waijaga; kas labbi mahk firgus ohreht un saftigi
ustizzami zilweki irr, lai teizahs pee Suschu-
Muischā-Waldischanas. La weena Pastillio-
na weetu tulicht warr dabbuht. (2)

* * *

Klihwes Meschakunga Muischā, 14 werstes
no Telgawas, Spihsmanni, kas jau pee Kun-
geem us jemini deenejuki, gribb peenemt. Kas
kutnas un wahrischanas buhschanu labbi proht
un to ar grahmatahm warr parahdiht, lai tei-
zahs pee Klihwes Meschakunga. (1)

Rihges labbibas un naudas tirgus,
pehz ta slikti zella Rihges grahmatas mums atkal now rohkās nahkuschas, mehs tadehl to tirgu no
10tā Bewrar no weena ustizza na zilweka effam istlaujinaufschī.

Puhrs Nudsu tappe maksahsts ar . . .
— labbu Kweeschu . . . . .
— Meeschu . . . . .
— Meeschu-Putraimū . . . . .
— Alusu . . . . .
— bihdeletu Kweeschu miltu . . .
— bihdeletu Nudsu miltu . . .
— rupju Nudsu miltu . . . .
Weens Sudraba Rubbuls geldeja . . .
— jauns Dahlberis . . . . .
Peezi Rubbuli Papihru naudas . . .
50 Grafchi irr Warra jeb Papibres Rubbuls, un Warra nauda stahw ar
Papibres naudu weenā maksā.

Sudraba naudā	jeb	Papihru naudā	
I	Nub. 25 Kap.	4	Nub. 76 Kap.
2	= 10 =	8	= — =
I	= — =	3	= 81 =
I	= 75 =	6	= 66 =
—	= 65 =	2	= 47 =
2	= 80 =	10	= 66 =
I	= 50 =	5	= 71 =
I	= 24 =	4	= 72 =
—	= — =	3	= 81 =
I	= 32 =	5	= 3 =
I	= 31 =	—	= — =

Den Druck genehmigt, von der Einführungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrath Recke.